

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Knyszynie, ul. Rynek 39, 19-120 Knyszyn, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „MOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest p. Anna Roszkowska.

Kontrolę w dniu 11.10.2013 r. przeprowadziły:

1/ Dorota Moroz – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,

2/ Wioleta Bagińska – inspektor wojewódzki,

oraz w dniu 14.10.2013 r., Wioleta Bagińska – inspektor wojewódzki, na podstawie pisemnych upoważnień Nr 1 i Nr 2 do kontroli znak: PS-I.431.1.28.2013.DM z dnia 03.10.2013 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej p. Andrzeja Kozłowskiego.

Wyjaśnień udzielały: p. Anna Roszkowska oraz p. Donata Olszewska specjalista pracy socjalnej.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, od dnia 01.01.2012 r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

MOPS w Knyszynie realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na podstawie § 5 pkt 7 Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knyszynie, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XV/113/12 Rady Miejskiej w Knyszynie z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knyszynie.

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest uregulowana w zakresach czynności z dnia 30.01.2013 r. dwóch pracowników socjalnych Ośrodka.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W Gminie Knyszyn opracowano *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2017*, stanowiący załącznik do uchwały Nr VIII/59/11 Rady Miejskiej w Knyszynie z dnia 14.09.2011 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zwany dalej Programem.

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez realizację celi szczegółowych:

- podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie,
- wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy,
- podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy,
- spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

Większość działań zaplanowanych w Programie jest realizowana na bieżąco: powołany został Zespół Interdyscyplinarny, diagnozowana jest sytuacja w rodzinach podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych, inicjowane są interwencje w środowisku, monitorowana jest sytuacja w rodzinach dotkniętych przemocą, poprzez odwiedziny pracowników socjalnych w środowisku. W stosunku do sprawców przemocy w rodzinie kierowane są wnioski przez Gminną Komisję do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na przymusowe leczenie odwykowe. Sprawcy korzystają również z porad świadczonych w Punkcie Konsultacyjnym, działającym na terenie gminy oraz uczestniczą w spotkaniach grup wsparcia AA.

Kadra podmiotów lokalnych wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego podnosi swoje kwalifikacje na szkoleniach organizowanych przez ROPS w Białymstoku. Natomiast prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zajmują się szkoły z terenu gminy Knyszyn, które składają informację o swoich działaniach na zakończenie roku szkolnego.

Sprawozdania z realizacji działań w ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie były przedstawiane Radzie Miejskiej w Knyszynie, w sprawozdaniu rocznym z wykonania zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Akta kontroli [Nr 6]

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Poradnictwo, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy odbywa się w Ośrodku przy ul. Rynek 39 w godzinach pracy, w trakcie przeprowadzania wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania klientów oraz w Punkcie Konsultacyjnym w Knyszynie, który jest czynny we czwartki - co drugi tydzień - w godzinach od 15⁴⁵ – 17⁴⁵. W Punkcie Konsultacyjnym porad udziela instruktor terapii uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, specjalista pomocy psychologicznej i interwencji kryzysowej. Rodzaj świadczonych usług:

- motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i podjęcia terapii osób współuzależnionych,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielania stosownego wsparcia, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- monitorowanie dostępnych miejsc w zakresie świadczenia pomocy i rodzaju usług poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w systemową pomoc rodzinie.

Poradnictwo świadczone w Punkcie Konsultacyjnym dokumentowane jest notatkami służbowymi z dyżurów.

MOPS nie prowadzi wyodrębnionego spisu/rejestru/wykazu udzielonych porad świadczonych w ramach pracy socjalnej osobom uwikłanym w przemoc.

Akta kontroli [Nr 6]

Działania edukacyjne i profilaktyczne prowadzone są przez Zespół Szkół Ogólnokształcących (ZSO) w Knyszynie w ramach następujących programów:

1. „Szkoła dobrego wyboru” – uzależnienie od środków tj. alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze i komputer oraz odpowiedzialność prawna nieletnich. W ramach tego programu były prowadzone zajęcia w klasach I – III Gimnazjum.
2. „Szukaj porozumienia ze swoim dzieckiem – bliżej siebie dalej od narkotyków” – wywiady profilaktyczne dla rodziców uczniów z klasy I b, II a i II b.
3. „Uczymy się żyć bez ryzyka AIDS” we współpracy ze stowarzyszeniem FAROS – uczniowie klas III Gimnazjum.
4. „Bądź odpowiedzialna” - uczniowie klas I – III Gimnazjum.
5. „Stres pod kontrolą” - uczniowie klas III Gimnazjum.

Równocześnie w ZSO w Knyszynie odbyło się szkolenie członków Rady Pedagogicznej i Rodziców przez KPP w Mońkach nt. „Odpowiedzialność prawna nieletnich”.

Zespół Szkół w Knyszynie przystąpił do projektu „Edukacja szkolna przeciwko wykluczeniu prawnemu” prowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Realizacja - rok szkolny 2013/2014, a także uczestniczył w ogólnopolskim konkursie na temat: „Dzieci przeciw przemocy” oraz pomoc w organizowaniu wystawy we współpracy z Uniwersytetem Medycznym w Białymstoku.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy.

Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że nie wystąpiła potrzeba kierowania osoby z terenu gminy Knyszyn do Ośrodka Wsparcia bądź Ośrodka Interwencji Kryzysowej. W razie wystąpienia takiej sytuacji istnieje możliwość, na podstawie ustnej umowy z PCPR w Mońkach, umieszczenia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie w internacie przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Mońkach.

Nie było również przypadku odebrania dziecka z rodziny, o którym mowa w art. 12a ustawy.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy, przyjęto uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego

funkcjonowania (Nr III/14/11 Rady Miejskiej w Knyszynie z dnia 2 lutego 2011 r. zmieniona uchwałą Nr IV/28/11 Rady Miejskiej w Knyszynie z 24.03.2011 r.).

Zespół interdyscyplinarny (dalej zwany ZI) został powołany zarządzeniem Nr 32/11 Burmistrza Knyszyna z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie powołania i składu Zespołu interdyscyplinarnego, następnie zmieniony zarządzeniem Nr 227/13 Burmistrza Knyszyna z dnia 03.10.2013 r. w sprawie zmiany składu zespołu interdyscyplinarnego.

Celem zapewnienia współpracy, w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI, podpisano porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z następującymi podmiotami:

- SP Zespół Opieki Zdrowotnej w Knyszynie, porozumienie z dnia 18.04.2011 r.
- Zespół Szkół w Kalinówce Kościelnej, porozumienie z dnia 18.04.2011 r.
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Knyszynie, porozumienie z dnia 18.04.2011 r.
- Komenda Powiatowa Policji w Mońkach, porozumienie z dnia 18.04.2011 r.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knyszynie, porozumienie z dnia 18.04.2011 r.

Brak porozumienia z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i z organizacją pozarządową, mimo wymogu wynikającego z art.9 a, ust 8 ustawy. Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że w październiku br. zostanie podpisane porozumienie o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z Wiceprezesem Knyszyńskiego Towarzystwa Regionalnego im. Zygmunta Augusta.

Akta kontroli [Nr 6]

ZI realizuje zadania określone w art. 9 b ust.1. Przed przystąpieniem do prac wszyscy członkowie ZI złożyli Burmistrzowi Knyszyna oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań.

Organizację pracy ZI określa Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego, podpisany przez wszystkich członków ZI.

Stosowanie do art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2012 r. ZI spotkał się 4 razy w dniach: 6.02., 5.06., 20.09., 18.12., ale częstotliwość spotkań jest niezgodna z wyżej wymienionym artykułem. W 2013 r. do dnia kontroli odbyło się 5 posiedzeń ZI w dniach: 28.02., 25.03., 11.04. 14.05., 28.05., 11.07., w terminach zgodnych z zapisami ustawy. Przedstawiona dokumentacja zawiera listy obecności członków uczestniczących w posiedzeniach oraz protokoły z posiedzeń.

ZI integruje i koordynuje działania podmiotów o których mowa w art. 9a ust.3-5 ustawy. Do rozpoznania indywidualnych przypadków powoływano grupy robocze. W 2012 r. odbyło się 6 posiedzeń grup roboczych, zaś w roku 2013 - 1.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy.

Prowadzono sprawy dotyczące wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Knyszyn, w ramach procedury „Niebieskie Karty” – NK (skontrolowano 8 spraw, opisanych w załączniku do protokołu).

W okresie objętym kontrolą na terenie gminy Knyszyn prowadzono łącznie 21 NK. W roku 2012 prowadzonych było 12 NK, a w roku 2013 - 9 NK. Z protokołu ustnych wyjaśnień oraz oświadczenia Kierownika Ośrodka wynika, że poza procedurą NK wpłynęło 11 kwestionariuszy zgłoszeniowych (w roku 2012-7, w 2013- 4), które rozpatrywane były przez ZI. Z dwóch skontrolowanych spraw zawierających formularz zgłoszeniowy inicjujący działania ZI wynika, iż powinna zostać założona NK.

Akta kontroli [Nr 7]

W skontrolowanych sprawach stwierdzono:

- brak NK-D, co jest niezgodne z § 8 ust. 6 i 7 rozporządzenia- 3 sprawy,
- brak NK-C, co jest niezgodne z § 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia- 4 sprawy, lub NK-C uzupełniana nierzetelnie,
- formularz NK-D wypełniony przez pracownika socjalnego poza posiedzeniem ZI/GR, co jest niezgodne z § 8 ust. 6- 1 sprawa,
- brak zaproszenia do ofiary (- 2 sprawy), wezwania do sprawcy (- 3 sprawy) na spotkanie ZI/GR, co jest niezgodne z § 16 ust. 3 i § 17 ust. 1,
- ofiarę wezwano na spotkanie ZI/GR, co jest niezgodne z § 16 ust. 3 rozporządzenia- 1 sprawa,

- zaproszenia/wezwania do ofiary/sprawcy na spotkanie ZI/GR w tym samym miejscu i czasie, co jest niezgodne z § 17 ust. 2 rozporządzenia- 1 sprawa,
- nie wszczęto procedury NK w rodzinie- co jest niezgodne z § 2 ust. 1 rozporządzenia - 2 sprawy,
- brak protokołu z zakończenia procedury NK- co jest niezgodne z § 18 ust. 2 rozporządzenia- 1 sprawa,
- powód zakończenia procedury NK niezgodny z § 18 ust. 1 rozporządzenia- 1 sprawa,
- brak powiadomienia podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu, co jest niezgodne z § 18 ust. 3 rozporządzenia- 5 spraw
- brak dokumentacji potwierdzającej podejmowanie działań w stosunku do rodziny, monitorowania sytuacji- co jest niezgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia- 4 sprawy lub nie podejmowanie działań w stosunku do rodziny,
- we wszystkich sprawach - brak dat wpływu NK-A do Przewodniczącego ZI,
- dokumentacja prowadzona nierzetelnie, chaotycznie i wybiórczo, brak teczek dla poszczególnych rodzin objętych procedurą.

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Za powstałe uchybienia i nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knyszynie.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knyszynie, przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli, do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni od daty jego otrzymania wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy (odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Knyszynie.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Knyszynie od roku 2009, pod numerem 9.

Knyszyn, 31.10.2013r.

.....
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Anna Roszkowska

.....
podpis kontrolowanego

Dorota Moroz

.....
Wioleta Bagińska

.....
podpisy kontrolujących

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :

Knyszyn, 28.10.2013r. Anna Roszkowska

.....
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)